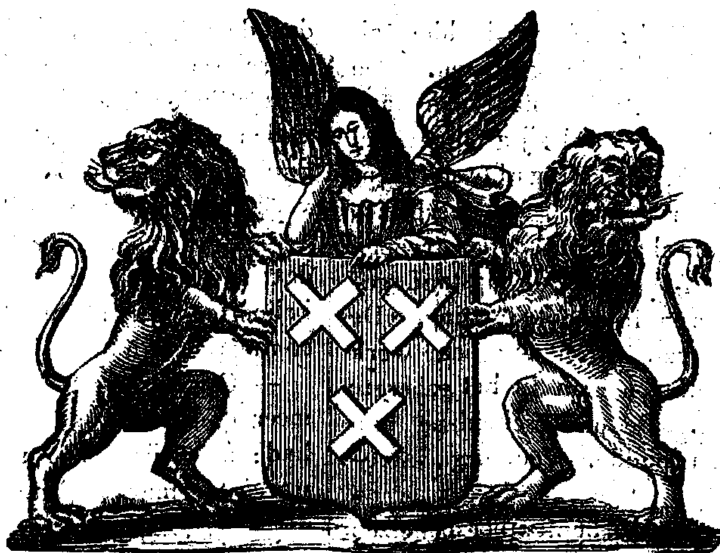
N°. 120. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 9 October.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op art. 1 van Z. M. besluit van den 17den October (*Staatsblad* N°. 22).

Brengen bij deze ter kennisse der Patentpligtige Ingezetenen, dat de ingevulde Patenten voor het loopende jaar 18$\frac{45}{46}$, bij hen van het Kollegie van Zetters zijn ontvangen, met aanmaning op de belanghebbenden, om dezelve ten spoedigste en uiterlijk binnen veertien dagen, ter Stads-Secretarij op de gewone uren, te komen afhalen, en daarbij het Aanslagbillet of de Kwitantie, ter bespoediging der opzoeking te vertoonen.

BREDA, den 6. October 1845.

De ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
Voor den Secretaris der Stad,
De Wethouder,
C. PELS RIJCKEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den October.

De *Moniteur de l'Armée* kondigt aan dat de koning overmorgen 6 regimenten van linie, een regiment huzaren en twee batterijen op het plein der Tuilerien zal in oogenschouw nemen.

— De hertog *van Montpensier* is van zijne merkwaardige reis naar Tunis, Egypte en de Levant, den 1sten October te Toulon teruggekeerd en dadelijk van daar naar Parijs vertrokken, om de viering van den verjaardag van zijnen koninklijken Vader, die den 6den invalt, te kunnen bijwonen.

— Andermaal hebben de Franschen in Algerie een gevoelig verlies geleden, ditmaal op de grenzen van Marokko, en wel bij een verraderlijken overval en door benden door *Abd-el-Kader* zelven aangevoerd. De Algerijnsche *Moniteur* van den 30sten September geeft daarvan het volgend verslag:

»In de onderafdeeling van Tlemcen schijnt onder de stammen die de westelijke grenzen van Algerie bewonen, een algemeene opstand plaats te hebben gehad. De generaal *Cavaignac*, die zich met eene kolonne van 1300 bajonetten te midden der Traras had begeven, heeft twee zeer levendige gevechten door te staan gehad. Bij een dier gevechten is de bataillons-overste *Peyragai*, van de Zouaves, gesneuveld.

»Den 21sten September liet de luitenant-kolonel *de Montagnac*, opperbevelhebber van den post van Djemmâa-Ghazaouet [de kleine zeeplaats digt bij de grenzen van Marokko, die tijdens den jongsten oorlog met dat land aan de Franschen tot ontschepingspunt heeft gediend] zich door den aandrang van naburige volksstammen, welke, zoo zij zeide, door rondzwervende ruiters van *Abd-el-Kader* bedreigd werden, overhalen om uit te trekken. Hij nam omstreeks 450 man van het 8ste regiment jagers van Orleans en van het 2de regement huzaren met zich, en begaf zich naar den marabout van Sidi-Brahim, op drie uren afstands van Djemmâa en anderhalf uur ten westen van den weg naar Nedroma. Den 22sten trok hij een uur verder tot Dar-el-Foul.

»Terwijl men wist, dat hij zich daar bevond, hoorde men te Djemmâa-Ghazaouet een zeer levendig geweervuur in die rigting. De kapitein der genie, die op dien post bevel voerde, trok met 150 man uit om berigten in te winnen en zich met de vroeger uitgerukte kolonne in verband te stellen. Maar door talrijke vijandelijke drommen aangetast, was hij gedwongen te wijken en voor de veiligheid van den hem toevertrouwden post te waken.

»De kolonel *de Montagnac* is verraden geworden, en juist door hen die van hem bescherming vroegen, in eene hinderlaag gelokt. Vier uren binnen onze grenzen is hij door *Abd-el-Kader* aan het hoofd van geheel diens magt, versterkt door talrijke contingenten van de aan orde en tucht ongewone volksstammen, die de grenzen van Marokko bewonen, omsingeld en aangetast geworden. *Onze kleine kolonne, door de overmagt verpletterd, is bijna geheel verdelgd.*

»Zoodra deze tijdingen te Algiers waren aangekomen, heeft de gouverneur-generaal zich met het 3de bataillon van het 6de regiment ligte infanterie aan boord van den *Tartare* ingescheept. Het 1ste en 2de bataillon van het 3de regiment ligte infanterie en eene afdeeling berg-artillerie zijn spoedig den luitenant-generaal aan boord van de *Euphrate* en de *Etna* gevolgd."

— Het *Journal des Débats* zegt heden talrijke brieven van onderscheidene punten uit Italie te hebben ontvangen, die nadere en juiste berigten omtrent den jongsten opstand in de Romeinsche Staten behelzen. Die opstand, sedert lang voorbereid en vooruit bekend, daar men er hier te Parijs openlijk over sprak, is uitgevoerd geworden door italiaansche vlugtelingen, bij welke zich twee of drie spaansche gevoegd hadden. De opstandelingen zijn afzonderlijk door de republiek San Marino en het groothertogdom Toskane in de pauselijke legatien doorgedrongen, en hadden een uitgestrekt komplot gemaakt om het geheele land in opstand te brengen. Aan hun hoofd bevond zich zeker piemonteesch vlugteling, *Ribotti*, die in 1833 in Spanje in den rang van kolonel had gediend en zich op het einde van den burgeroorlog te Valencia gevestigd had. Het pauselijk gouvernement was van zijne komst in de legatien onderrigt, en had bevel tot zijne arrestatie gezonden, maar Ribotti had [illegible] en zich te Rimini schuil gehouden, waar hij den opstand heeft doen uitbarsten. In den nacht van den 23 op den 24sten begonnen gewapende benden, *Ribotti* en een ander italiaansch vlugteling, de graaf *Pasi*, aan het hoofd hebbende, de straten te doorloopen, onder het geroep van *leve de Constitutie!* Zij sloten de poorten en namen met een honderdtal hunner aanhangers bezit van de stad. Het garnizoen, uit 500 man infanterie en eene batterij artillerie bestaande, maakte met de opstandelingen gemeene zaak. De troepen behielden echter de pauselijke kokarde, officieren en soldaten verklaarden aan het gouvernement getrouw te willen blijven, mits het land eene constitutie kreeg. Een detachement van 40 karabiniers en een post van douaniers, die de regering getrouw bleven, werden ontwapend en gevangen gezet; doch daartoe bepaalden zich ook de handelingen der opstandelingen, zelfs kwamen zij niet in het bezit van het fort San Leon, zooals ten onregte eerst gemeld geworden is.

De op 10 uren afstands van Rimini gelegen stad Ravenna, heeft het gegeven voorbeeld gevolgd; maar de aldaar verblijvende kardinaal-legaat, pauselijke troepen en 1000 zwitsers met artillerie te zijner beschikking hebbende, heeft de opstandelingen onmiddellijk aangevallen. Er is een bloedig gevecht ontstaan, dat vijf uren zou geduurd hebben; de artillerie had met schroot in de straten geschoten, waardoor verscheidene burgers gedood waren. Van de pauselijke troepen was een officier gesneuveld en waren er verscheidene Zwitsers gekwetst geworden. De troepen der regering behielden echter de overhand en de rust was nog dienzelfden dag hersteld.

Op het eerst berigt van den opstand te Rimini, heeft de kardinaal-legaat der provincie, die te Forli verblijft, krachtige maatregelen genomen, troepen, bepaaldelijk Zwitsers verzameld, en ze den 26sten, met artillerie tegen Rimini aangevoerd. Aldaar droeg men reeds kennis van den mislukten aanslag te Ravenna, en besloten de opstandelingen, gelijk reeds gemeld is, met achterlating hunner wapenen, ginds en her de wijk te nemen. Gedurende hun driedaagsch gezag te Rimini, hadden zij zich zeer gematigd gedra-

gen, personen en eigendommen geëerbiedigd, alleen hadden zij bij hun vertrek de openbare geldkassen mede genomen. De stedelijke autoriteiten hebben terstond deputatiën naar den kardinaal-legaat afgezonden om hem te verzekeren dat zij geen aandeel aan de beweging hadden gehad, en om zijne bescherming af te smeeken.

De ongerijmdste geruchten waren door geheel Italie verbreid. Te Venetie verhaalde men zelfs dat fransche stoombooten troepen te Civita-Vecchia hadden ontscheept. Alhoewel de opstand geheel was bedwongen, waren de gemoederen in groote gisting. De militaire regtbanken konden nu weder van voren aan haar werk beginnen. Men vreesde dat de opstandelingen zich in het gebergte tot guerillas-benden zouden vereenigen. De onderscheidene aan het Romeinsch gebied grenzende staten hadden voorzorgmaatregelen genomen.

— De Madridsche dagbladen tot den 30sten September behelzen geen nieuws van eenig belang.

ENGELAND.

LONDEN, den 4den October.

Z. K. H. Prins *Albert* geniet tot dusverre, sedert de jongste verstuiking van zijnen enkel, nog geene andere beweging, dan dat hij in eenen grooten leuningstoel, in de tuinen achter het Windsor-kasteel, rondgevoerd wordt.

— Graaf *Spencer* is woensdag morgen, op zijn landhuis Wiseton Hall, in ruim drie en zestigjarigen leeftijd, overleden. Na gedurende vele jaren lid van het Lagerhuis geweest te zijn, nam hij, bij den dood zijns vaders, in 1834, diens plaats in het Hoogerhuis in. Tijdens het Ministerie van graaf *Grey* werd hij in 1830, tot kanselier van den Exchequer benoemd, en bleef, gedurende dat van lord *Melbourne*, dit ambt nog eenigen tijd bekleeden, maar ontsloeg zich, in genoemd jaar 1834, van alle openbare politieke bemoeijingen, om zich hoofdzakelijk aan de bevordering der belangen van den landbouw te wijden. Zijn lordschap was bestendig de partij der Whigs ijverig toegedaan, maar genoot, om zijne werkzaamheid en braafheid, ook de achting en genegenheid der andere partijen.

— Eenige dagen geleden kwam een schip, de *Wave* genaamd, van Medemblik op de rivier van Londen aan, welks lading alleen uit kleine Noord-Hollandsche kazen, ten getale van meer dan vier en dertigduizend bestond. Soortgelijke aanvoeren, hoewel niet van een zoo groot aantal gelijktijdig, hebben bijna dagelijks plaats. Men gelooft dat een gedeelte dezer kazen voor de Engelsche kolonien bestemd is.

— In den voormiddag van den 2 dezer zijn uit Holland op de Theems aangekomen drie groote stoomvaartuigen, aan boord hebbende 225 ossen en 4 of 500 schapen, bestemd voor de Londensche markt. De overige lading bestond in allerlei vruchten.

— De beroemde menagerie van den heer *van Amburgh* is gisteren in eene stoomboot naar New-York ingescheept, waar de eigenaar haar ten toon wil stellen. Een oude olifant, dien men vroeg in den morgen naar het dok wilde overbrengen, stelde zich zoodanig te weer, dat men zijne voorpooten met ijzeren kettingen aan een moest binden, waarna hem een sterk touw om het ligchaam geslagen werd, aan hetwelk zes en vijftig mannen hem voorttrokken, terwijl eenige anderen, met pieken en hooivorken gewapend, hem omringden. Na verloop van twee uren was hij aan boord, en werd daar in eene stevige houten kooi opgesloten.

— De stad Derby heeft laatstleden zaturdag een zeer talrijk bezoek genoten. Ongeveer zevenduizend kinderen, van de zondagscholen der Dissenters te Birmingham, zijn, namelijk, in honderd en twaalf rijtuigen, langs den spoorweg derwaarts gebragt. Na zich gedurende drie uren in de boomgaarden vermaakt te hebben, keerden deze jeugdige bezoekers weder huiswaarts.

— De heer *Thiers* wordt met elken dag in deze hoofdstad verwacht. Reeds zijn, voor hem en een talrijk gevolg, vertrekken in Mivarts-hôtel afgehuurd.

— De Fransche en Engelsche Ministers te Buenos-Ayres hebben den 27 Julij hunne paspoorten gevraagd, en zouden vier dagen later vertrekken, althans bijaldien de pogingen der aldaar woonachtige engelsche onderdanen niet slaagden, welke den heer *Ouseley* onder het oog wilden brengen dat de oorlog hun gewissen ondergang ten gevolge hebben zou. Het schijnt dat die diplomaat door den franschen minister *Deffaudis* tot zijne oorlogzuchtige besluiten is overgehaald.

— Heden stonden de 3 pCt. gec. 98 1/8; Ned. 2 1/2 pCt. 60; dito 4 pCt. 94; Spanje 26 3/4; Mexico 32 3/8; Peru 37 1/2.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den October.

Onze gezant bij het Fransche kabinet, de prins *de Ligne*, is dezer dagen naar Parijs vertrokken. Men wil hieruit opmaken, dat de afgebroken onderhandelingen over het toestaan van wederzijdsche vrijheid der regten van in- en uitvoer op sommige handelsartikelen tusschen de Fransche en Belgische gouvernementen zullen worden hervat. Bij Koninklijk besluit van den 13 October zijn de Fransche katoenen lijnwaden nog voor een jaar van de verhoogde regten van invoer vrijgesteld geworden.

— Het stedelijk bestuur van Brussel heeft, op het voorbeeld van dat van Gent, eene som van 100,000 fr. toegestaan om in de behoeften der armen te voorzien, en die gelden in handen eener commissie van vijf leden gesteld.

— Op de markt van Maandag heeft hier eene vermindering van meer dan 2 fr. op den zak aardappelen van 100 kilogr. plaats gehad; de prijs was nu van 10 tot 13 fr. Omtrent 300 zakken waren ter markt gebragt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten October.

Ll. Maandag is eene commissie uit den raad der stad 's Bosch, bestaande uit de heeren *van Son*, president van het hof, Mr. *Kivits* en Mr. *Heeren* naar 's Hage vertrokken, om de belangen der stad ten aanzien der geprojecteerde spoorweglijnen door deze provincie, bij de regering voor te staan.

— Bij besluit van 5 October jl., n°. 85, heeft Zijne Majesteit aan den minister van staat, benoemd gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, *J. J. Rochussen*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van grootkruis der orde van het Zuider-Kruis, hem door Z. M. den Keizer van Brazilie geschonken.

— Uit 's Hage schrijft men:

» De beroemde schilder *de Keyser*, heeft zich door zijne afbeelding van H. K. H. de Prinses *van Oranje*, een nieuwen lauwer gevlochten. Uitdrukking van gelaat, kieschheid van vormen, waardigheid en zachte overeenstemming der trekken, teekening en koloriet in het beeld, smaak in het bijwerk: dat alles is den grooten kunstenaar waardig. — Hij bevindt zich thans in deze stad, om eene levensgroote afbeelding van Z. M. den koning te vervaardigen Hoogstdezelve zal te paard worden afgebeeld.

— Uit Rotterdam wordt het volgende geschreven: » Men verneemt, dat eerstdaags, door ingenieurs en andere deskundigen *in loco* zal worden opgenomen en gevolgelijk bepaald, de plaats waar het hoofdstation van den Rijnspoorweg alhier moet gebouwd worden, in verband met een goederen-entrepot en ladingsplaats aan de rivier en een vereenigingsspoor met den 's Gravenhaagschen spoorweg. Hiertoe bestonden bereids twee plannen van welke een, den spoorweg van af het stadstimmerhuis, achter de marine om, door de plantaadje heenleidde, en waarvan het andere, denzelven, uit hetzelfde punt uitgaande, de rigting geeft als hulpspoor tot aan een op Kralingens territoir achter of omtrent de Schoutslaan te bouwen station, van hetwelk een verbindingsspoor zou voeren tot zoo nabij mogelijk het station van den Hollandschen Spoorweg aan *de Romein*. Een spoedige aanvang valt ook in het belang der vele werkelooze arbeidslieden vurig te hopen."

— Te Amsterdam is den 6den dezer in den hoogen ouderdom van 103 jaren en 8 maanden, overleden, de Heer *Levie Saloman de Haan*, geboren te Bamberg in Duitschland. Hij heeft 7 kinderen gehad, van welke nog 2 in leven zijn, benevens 32 kleinkinderen en 29 achter-kleinkinderen. Van een godsdienstig en geregeld gedrag, had de achtbare grijsaard zijne ziels- en ligchaams-vermogens tot op het einde zijns levens in volle kracht behouden, las nog zonder bril en herinnerde zich alles volkomen, zoo dat hij kort voor zijnen dood nog eenen zijner in Amerika afwezige nabestaanden indachtig was en tot op het oogenblik van zijn afsterven de gebruikelijke gebeden met de aanwezigen opzegde.

— Men schrijft uit Harderwijk, dat er een verzoekschrift, onderteekend door de aanzienlijkste ingezetenen dier stad, aan Z. M. den Koning is gezonden, ten einde de aangevraagde concessie tot indijking van een gedeelte der Zuiderzee, voor genoemde stad, zoo mogelijk, te bespoedigen en daardoor den minvermogenden voor den aanstaanden winter werk te verschaffen, waardoor veel behoefte gelenigd en aan een lang gekoesterden wensch voldaan zou worden.

— Door den heer Staatsraad Gouverneur van Zeeland, zijn aan alle de in dezelve zich bevindende plaatselijke besturen, dijkdirectiën en beheerders van polders en wateringen, zeer dringende aanbevelingen gerigt, tot het verschaffen van werk aan de behoeftige ingezetenen, als een bij uitnemendheid geschikt middel, om dezelve, in den druk, welke uit het mislukken der aardappelen-oogst voor hen ontstaat, op eene doelmatige wijze te gemoet te komen.

— De raad der stad Middelburg heeft bepaald: *a*, dat met den 6den dezer af, tot zoolang zal blijken daartoe de behoefte te bestaan, het stedelijk additionneel op 's Rijks accijns op het

gemaal van de rogge, mitsgaders de stedelijke impost op roggemeel en roggebrood niet zal worden geheven; *b*, dat behalve de voortzetting van het werk aan de bolwerken gedurende den winter, de armen en minvermogenden de eerste en voornaamste levensbehoeften tegen verminderde prijzen, in geringe hoeveelheid, *voor stads rekening*, en alzoo *buiten* bezwaar voor de overige ingezetenen zullen verkrijgen.

Ten tweede: dat, wat de aflevering dezer levensbehoeften betreft, de commissie van vereeniging zich met het menschlievend doel, hetwelk haar reeds in vroegere winters heeft doen werkzaam zijn, op uitnoodiging van het stedelijk bestuur, met dit onderzoek en de daaruit voortvloeijende bemoeijingen wel heeft willen belasten, en tevens ook gezind is, om de vrijwillige bijdragen, welke ter harer beschikking mogten worden gesteld, te doen strekken tot eene kostelooze uitreiking dezer levensmiddelen aan zoodanige personen of huisgezinnen, welke, ook tegen verminderde prijzen, tot het aanschaffen derzelve onvermogend zijn.

— Uit Zierikzee schrijft men van den 2den dezer:

»Met genoegen vernemen wij, dat de bakkers geweigerd hebben, om naar de verordeningen van het bestuur der broodzetting, het roggebrood met 2½ cent per Ned. pond op te slaan; voorgevende dat de vorige prijs (14 cts.) van het brood, behoorlijk geëvenredigd is aan den prijs der rogge. Ook zijn er bakkers, die het grof tarwebrood mede op den vorigen prijs (19 cts.) willen terug brengen.

»De edele daad der bakkers kan niet naar waarde worden geroemd, daar zij toonen zich niet met den schamelen penning van den armen daglooner te willen verrijken, maar het lot hunner evenmenschen krachtdadig te willen verzachten.

»Intusschen kan niemand de reden begrijpen, waarom de prijs van het brood moet verhoogd worden, bij dalende prijzen der granen."

— Te Alkmaar is op voorstel van den burgemeester eene commissie *in* en *uit* den stedelijken raad benoemd, ten einde maatregelen te beramen om in het lot der behoeftigen gedurende den winter te voorzien. Men wilde zich hoofdzakelijk bepalen tot het stellen van een vasten prijs op het roggebrood, meerdere uitbreiding aan het uitdeelen van warme spijzen, het verschaffen van werk, en voor de niet bedeelde behoeftigen, het openstellen der gelegenheid om de eerste levensmiddelen tegen verminderde prijzen te bekomen.

— Het Pruissische regeringsblad meldt dat de heeren *Nolh*, geneesheer, en *von Hees*, apotheker te Barmen, een middel hebben uitgevonden, om de door de thans heerschende ziekte aangetaste aardappelen tegen bederf te bewaren. Dit middel wordt aldus opgegeven: » De gerooide aardappelen, zoo zieke als gezonde, worden, na gewasschen te zijn, gedurende een half uur in eene oplossing van chloor-kalk in water, één deel op 100, gelegd; daarna laat men dezelve gedurende twintig minuten in eene oplossing van soda in water, mede één deel soda op 100 deelen water; spoelt de aardappelen met koud water af; droogt ze in de lucht, en bewaart ze verder, zonder gevaar van bederf, in de gewone bewaarplaatsen. Een pond chloor-kalk en een pond soda zijn voldoende om 500 pond aardappelen te zuiveren. Dit eenvoudige, goedkoope en geheel onschadelijke middel, bewaart de gezonde aardappelen voor de aansteking; belet oogenblikkelijk en volkomen de ontwikkeling der ziekte in de reeds daarmede behebte aardappelen, en verandert noch het aanzien, noch den smaak der gezonde."

— Berigten uit Kopenhage van 27 September houden het volgende in:

»Gisteren zijn alhier 8000 tonnen aardappelen voor Nederlandsche rekening gekocht, om den 21sten October geleverd te worden. Insgelijks zijn er verschillende koopen van granen gesloten, te leveren den 20sten October. Het zoude dus in het belang der Nederlandsche schippers zijn, om zoo spoedig mogelijk in ballast herwaarts te komen, daar zij in dat geval verzekerd kunnen zijn, vrachten te zullen vinden. Drie zijn er uit Elseneur aangekomen, die allen reeds accoord gemaakt hebben. Hier op Zeeland schijnt de aardappelenziekte zich gelukkig tot enkele plaatsen te bepalen, daarentegen in de hertogdommen zeer toe te nemen. De nieuwe wet op het stoken van brandewijn in Noorwegen, zal, naar men meent, niet zonder invloed blijven op het verbruik der aardappelen daar te lande, en welligt verzendingen van dat artikel naar buiten 's lands mogelijk maken."

— Uit Wismar wordt, onder dagteekening van den 24 September gemeld, dat sedert den 7 bevorens, de prijzen der gerst ongeveer 10 à 15 fl. en die van boekweit en rogge ongeveer 20 à 25 fl. per Hollandsch last gerezen zijn. Erwten werden tegen 190 à 200 fl. en eetbare aardappelen tegen circa 51 fl. per Hollandsch last van 30 mud vrij aan boord betaald.

— De *Nijmeegsche Courant* schrijft uit Dreumel van den 4den dezer:

»Heden omstreeks elf ure werd door Mejufvrouw *Fijnje*, dochter van den kundigen ingenieur van den Waterstaat, in bijzijn van de directie, de eerste steen gelegd van het stoomgebouw voor de dorpen Dreumel, Wamel en Alphen. De verdienstelijke en onvermoeide aannemer, de heer *Vermaes*, adsisteerde mejufvrouw *Fijnje*, die zich dan ook zeer zeer wel kweet van dit voor dames zeldzaam voorkomend werk. Onder het nuttigen van een déjeuner à la fourchette, werden onderscheiden toasten ingesteld, waarbij vooral het geëerbiedigde Hoofd van den Staat niet werd vergeten, en tevens de gegronde hoop op eene ruime subsidie ook niet werd verborgen gehouden, daar de treurige toestand, in welken de Molen-Polder verkeert, aan Z. M. zeer wel bekend is, en waarvan de Staten der provincie, toegelicht door twee der leden, de heeren *Haverkamp* en *Schouten*, ook doordrongen waren, toen Hun Edel Groot Achtbare *op eene stem na*, eene subsidie van *f* 10,000 toekenden, tot daarstelling van de proef in het groot van de vinding van den heer ingenieur *Fijnje*, bij het welgelukken van welke, het geheele rijk een onberekenbaar belang heeft."

— Sedert de laast gedane bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Zijne Majesteit verleende octrooijen:

een octrooi in dato 24 November 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Piddington*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij mr. *J. de Bas Jzn.*, notaris te 's Gravenhage, op de invoering van werktuigen, dienende tot polijsten en schoonmaken, van verschillende voorwerpen;

een octrooi in dato als voren, verleend aan denzelfden, voor den tijd van tien jaren, op de invoering van zekere verbeteringen in de juffers of scheepsblokken (caps de mouton);

een octrooi in dato 7 Augustus 1845, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 27sten November 1844 af, verleend aan *A. Hédiard*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij van *Staphorst Lantz en Cie.*, te Amsterdam, op de invoering van eene nieuwe wijze om de drijfbuis op atmosphærische wegen luchtdigt te sluiten;

een octrooi in dato als voren, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan *J. van Wagtendonk*, te Amsterdam, op de uitvinding van een verbeterd fabricaat van zijden hoeden op vilt, hetwelk het doorzweten geheel en al belet;

een octrooi in dato 10 Augustus 1845, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan *A. V. Newton*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *W. J. Kempers*, te Delft, op de invoering van nadere verbeteringen in het weven van passement voor rijtuigen, karpetten en andere fabrijkaadjen;

een octrooi in dato 6 September 1845, voor den tijd van tien jaren, verleend van *J. G. Lambriex*, te Maastricht, op de uitvinding van eene verbeterde brandspuit;

een octrooi in dato als voren, voor den tijd van tien jaren verleend aan *V. Josson*, woonachtig te Antwerpen, domicilium verkozen hebbende bij *P. J. Neef*, te Amsterdam, op de invoering van eene nieuwe inrigting om suikerhoudende en andere vloeistoffen te verdampen.

De Londensche bladen van den 3den en 4den October behelzen zeer breedvoerige berigten uit Britsch-Indie, aan de dagbladen en brieven ontleend, die met de laatste brievenmaal uit Bombay van den 28sten Augustus zijn aangebragt. In die berigten komen verscheidene bijzonderheden voor, die tot aanvulling kunnen strekken van hetgeen in ons vorig nommer omtrent deze nieuwste Indische tijdingen werd medegedeeld.

Allereerst blijkt daaruit ten stelligste, dat werkelijk eene gewapende tusschenkomst van Engeland in de zaken van het rijk van Lahore wordt voorbereid. Die tusschenkomst wordt, naar het oordeel der Engelschen, volkomen geregtvaardigd door den rampzaligen toestand van dat rijk, die weldra ook voor de naburige gewesten onder Britsche heerschappij gevaarlijk zou kunnen worden. Een minderjarig kind is thans in naam beheerscher van het rijk van Lahore, doch het gezag wordt daar uitgeoefend door eenen eersten minister, *Sirdar Jowahir* geheeten, die een broeder is van de Koningin-moeder. Deze *Sirdar Jowahir* wordt afgeschilderd als zeer aan dronkenschap overgegeven en als thans met den haat der troepen beladen, bij wie hij verdacht is van het leger langzamerhand te willen verzwakken, met het doel om den weg tot eenen inval der Engelschen te banen. Hij had onlangs eenige der beste, maar tevens der onrustigste regimenten willen afdanken, maar was daarin door die krijgslieden zelven verhin-

derd. Zij hadden zich van twee poorten der hoofdstad Lahore meester gemaakt, en waren niet dan met opoffering van veel geld tevreden gesteld; blijvende zij dus tegen wil en dank in dienst. Tot de gunstelingen van den eersten minister behoort zekere *Jewun Singh*, die nog voor weinige maanden in Bengale rondzwierf en daar enkel als een goed schaakspeler bekend was. Thans is hij in Lahore grootschatbewaarder en staat aan het hoofd van eene legerafdeeling van 16,000 man voetvolk, 3000 ruiters en 100 stukken geschut. Ook deze *Jewun Singh* schijnt tot de Engelsche officieren in Britsch-Indie, met wie hij vroeger heeft omgegaan, of in wier dienst hij geweest is, nog in naauwe betrekking te staan. Nog is in den laatsten tijd in Lahore een pretendent opgestaan, *Peshora Singh*, die, als een onechte zoon van den beroemden, magtigen heerscher *Runjeet Singh*, aanspraak op den troon beweert te hebben. Deze heeft zich laatstelijk van Attock, eene sterke vesting aan den Indus, meester gemaakt en daar drie laks ropijen gevonden, welk geld onder zijne troepen is uitgedeeld en aan dezen nieuwen moed heeft ingeboezemd. De Engelschen vreezen, dat deze pretendent met de Afghanen gemeene zaak zou kunnen maken. Eindelijk beweegt zich nog in Lahore *Gholab* of *Goolab Singh*, een bloedverwant van het regerend geslacht; doch het doel van dezen is, volgens de tegenwoordige berigten, alleen om schatten zamen te schrapen en daarmede zich, als hij genoeg bijeen heeft, naar eene onwinbare bergvesting te begeven. Daar er echter tegen dezen reeds tweemalen aanslagen tot moord zijn beproefd, meende men, dat hij ligt zijn uiteinde zou vinden, alvorens zijn doel bereikt te hebben.

Om nu aan dezen staat van zaken in Lahore een einde te maken, zou daar eene gewapende tusschenkomst van Engeland plaats hebben. Een verdrag daartoe moet reeds met de gezagvoerders in Lahore gesloten zijn, doch de juiste inhoud daarvan wordt niet medegedeeld. Om de bij dat verdrag bepaalde maatregelen ten uitvoer te leggen, zou de gouverneur-generaal van Britsch-Indie, sir *Henry Hardinge*, zich tegen het einde van September naar Agra begeven, waar zich ook andere der hooge Britsche ambtenaren zouden vereenigen. Te gelijker tijd zouden verscheidene regimenten van het Britsch-Indische leger naar dat punt oprukken. Buitendien is er reeds eene aanzienlijke magt op de grenzen van Lahore vereenigd. Als bevelhebber van deze Britsch-Indische troepen bij hunnen intogt in Lahore, wordt sir *Charles Napier* gedoodverwd, die door zijne krijgsverrigtingen ten westen van den Indus, waar hij het landschap Sind of Scinde aan het gezag der Engelschen heeft onderworpen, in deze streken grooten naam heeft gemaakt. De in Lahore binnen te rukken troepen zullen den naam van een hulpkorps dragen, maar de Engelsche berigten ontveinzen daarom niet, dat deze hulptroepen van de zijde der krijgslieden in Lahore geduchten tegenstand zullen ontmoeten.

De Londensche *Times* van den 4den October bewimpelt den waren aard dezer hulpverleening in geenen deele. De vrucht is rijp, zegt dit blad en het lot van Punjaub (Lahore) is beslist. Dat land, het laatste der rijken van het eigenlijke Hindostan, dat zijne onafhankelijkheid nog handhaafde, zal den weg van Hyderabad, Oude, Gwalior en eene menigte andere vorstendommen volgen, die in naam bondgenooten of schatpligtigen der Britten zijn geworden, doch in het wezen der zaak in Britsch Indie zijn ingelijfd.

Opmerkelijk is het, dat de *Times*, die zich vroeger zoo hevig tegen de veroveringszucht van den vorigen gouverneur-generaal, lord *Ellenborough*, heeft uitgelaten, het thans door zijnen opvolger gekoesterde ontwerp geenzins afkeurt, en zelfs de vereeniging van geheel Hindostan onder den Britschen scepter, als een pligt voorstelt, door de Voorzienigheid aan Groot-Brittannie opgelegd. Alleen beweert dit blad, dat Groot-Brittannie, eenmaal meester van geheel Hindostan geworden, zich zijne roeping waardig moet toonen en betoonen moet, hetgeen tot nu toe te zeer verzuimd werd, de Hindoes niet als onderdanen, maar als [illegible] te behandelen. Het moet, zegt de *Times*, Hindostan niet meer beschouwen als eene mijn; waaruit enkel rijkdom te trekken is, maar het volk de geriefelijkheden des levens doen genieten, kapitalen aldaar vestigen, het land door spoorwegen en kanalen doorsnijden, enz.

— In het Kaapsche dagblad de *Zuid-Afrikaan* van 20 Junij leest men het volgende:

» Een groote slang, van het Boa-Constrictor geslacht, is onlangs in Kafferland gedood. Zekere *King* uit Hintza's land naar het strand gaande, vond een voorwerp op weg liggen, dat hij eerst aanzag voor den tronk van een' kleinen boom, maar hetwelk hij, nader komende, vond eene ontzaggelijk groote slang te zijn, welke in slaap was. Hij vuurde op het dier, dat, ontwaakt zijnde door de bekomene wond, en geen vijand ziende (zijnde hij door den rook verborgen), regt op stond, en op eenen nabij hetzelve staanden boom vliegende, zich daarom slingerde, en boom en takken vergruisde. Deszelfs kop was toen zigtbaar door de takken van den boom, en in deze positie laadde *King* zijn geweer andermaal, en schoot het dier door den kop. Daar de Kaffers zulke slangen met bijgeloovigheid vereeren, werd het nieuws van den dood van dit dier ver en wijd verspreid, en het opperhoofd *Rili* begaf zich dadelijk naar de plaats, zijnde een afstand van omtrent 150 mijlen. Een Kaffer, die door *King* gebruikt was om de slang te villen, haren kop afgesneden hebbende, werd, daar de kop niet te voorschijn kwam, teregt gesteld doch weder ontslagen, toen het opperhoofd daarvoor van den beschuldigden een os ontving. De romp werd toen naar *Rili's* plaats vervoerd; een gedeelte van het vel werd op last der Kaffers-doctors opgekookt, na met andere ingredienten vermengd te zijn — en het mengsel werd uitgedronken door de krijgshelden van het opperhoofd om hen in den oorlog te beveiligen tegen de hasagaien hunner vijanden. Het overschot van het dier werd met zekere formaliteiten en groote plegtigheid begraven, gelijk de Kaffers bij zoodanige gelegenheden de gewoonte hebben. Dit dier was 16 voeten 6 duimen lang, en omtrent 2 voeten dik. Het wordt gezegd dat deze de eerste slang van die soort is, welke gezien is geworden aan deze zijde van de Umzimvobo.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6. October.

Puike TARWE goed prijsh., andere soorten in een doen. In entr.: 130 ℔ witb. Pools. *f* 342; 131 ℔ dito dito *f* 340. In cons.: 130 ℔ witb. Pools. *f* 355; 129 ℔ h. dito *f* 342; 120 ℔ Vriesche *f* 256; 128 ℔ r. Silez. *f* 328.

ROGGE weinig ter veil en prijshoudend: 121 ℔ Odessa *f* 235; 124 ℔ o. Rost. *f* 247; 122 ℔ Deensche *f* 233; 121 ℔ Pruis. *f* 245 niet mooi; 121 ℔ Stett. *f* 240 bij partij.

GARST prijsh.: 112, 113, 115 ℔ Deensche *f* 170, 171, 173, 180, 182; 113 ℔ Deensche *f* 175.

HAVER, zware in een doen: voersoorten iets lager, 82, 85, 89 ℔ fijne *f* 122, 130, 140; 72 ℔ n. Voer *f* 100; 72 ℔ n. zwarte Voer *f* 90.

BOEKWEIT prijshoudend: 120 ℔ Amerf. *f* 275.

KOOLZAAD, in een doen: o. Rost. 65 P. vl.; o. Deensch 64 P. vl.; Norder 60 P. vl.; op 9 Vat in Oct. 70½ P. vl.; Nov. 71 P. vl.; April 68 P. vl.; Sept. 63½ P. vl.

LIJNZAAD in een doen: 108, 109 ℔ Arch. *f* 270; 99 ℔ Libau *f* 280.

RAAPOLIE iets aangenamer: pr. 6/w. *f* 40¾; Vlieg. *f* 39¾; Nov. *f* 39¾ à 40¼ à 40; Dec. *f* 40 à ½ à ¼; Mei *f* 38¾ à 39 à 38¾; Sept. *f* 37.

LIJNOLIE, pr. 6/w. *f* 29¾; Vlieg. *f* 28½ à ¾. — HENNIPOLIE, pr. 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 32.

RAAPKOEKEN *f* 80 à 85. — LIJNKOEKEN *f* 9½ à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 7. OCTOBER 1845.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot	*f* 0,00.
Het dito dito Rogge	» »	7,50	»	» 8,15.
Het dito dito Boekweit	» »	7,50	»	» 8,20.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.				» 0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.				» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.				» 0,26½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.				» 0,36.
Een Nederl. pond Tarwe-meel				» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel				» 0,17.
Een dito pond Boter				» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)				» 5,00.
Het 1000 Eiken Telhout				» 3,00.
Het 1000 Doof Hout				» 2,30.
De kar Spaanders				» 3,10.
De » Struiken				» 3,05.
De 100 Mutsaard				» 3,25.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *October*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 61⁷⁄₁₆; 3 pCt. 74⁷⁄₁₆; 4 pCt. 97¹³⁄₁₆; O. Ind. Leening 4 pCt. 97¹³⁄₁₆; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 99⅞; Handelm. 163; Aand. Rijn Spoorweg 115; Id. Holl. Spoorw. 128; Belgie 2½ pCt. 54½, ⅞; Spanje Ardoins 22³⁄₁₆; Onbep. St. 21¹⁄₁₆; 3 pCt. 39⅜; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 31⁷⁄₁₆; Coupons Ardoins 24½; Portug. 3 pCt. te Lond. 63⅛; Id. 4 pCt. 62¼; 5 pCt. Binnenl. 69½; Rusland 107¾; Id. 1828—29 107; 4 pCt. bij *Hope* 93; Id. bij *Stiegl.* 91¹¹⁄₁₆; Polen Certif. 86; Aandeelen van 500 fl. 152½; Amerika Bankact. 6¹⁄₁₆.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.